

Informacija o
napretku izrade
Razvojne
strategije
Međimurske
županije do
2020.

rujan 2014.

*Pripremila: Regionalna
razvojna agencija Međimurje
REDEA d.o.o. (regionalni
koordinator za Međimursku
županiju)*

Za koordinaciju izrade **Razvojne strategije Međimurske županije do 2020.** (ŽRS) zadužena je Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA d.o.o., a ŽRS se izrađuje u skladu s Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN, 53/10). Početna konferencija za izradu ŽRS do 2020. održana je **9. prosinca 2013. godine** na kojoj je predstavljen predviđeni tijek izrade kao i stanje s pripremom programskih dokumenata na nacionalnoj razini. Ključni dionici iz javnog, civilnog i privatnog sektora pozvani su uključiti se u radne skupine po sljedećim područjima:

1. Konkurentnost gospodarstva (voditelj radne skupine – Jako Horvat)
2. Ruralni razvoj (voditeljica radne skupine – Mihaela Pancer Zadravec)
3. Društvene djelatnosti i civilno društvo (voditeljica radne skupine – Petra Pavičić)
4. Okoliš, prostor i infrastruktura (voditeljica radne skupine – Ana Kralj).

Do rujna 2014. godine u radne skupine uključilo 70-ak osoba.

Međimurska županija je, u skladu s čl. 9. Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija, u travnju 2014. godine ugovorila s Ekonomskim institutom Zagreb **provođenje prethodnog vrednovanja**. Prethodnim vrednovanjem ŽRS-a utvrđuje se njihova opravdanost, relevantnost, konzistentnost i koherentnost, a nezavisno ga tijelo provodi tijekom izrade ŽRS-a, a završava prije usvajanja ŽRS-a od strane županijske skupštine. Ekonomski institut Zagreb pripremit će tri izvješća o prethodnom vrednovanju (prvo je predano u srpnju).

U travnju 2014. godine župan Međimurske županije **imenovao je članove Partnerskog vijeća** na razdoblje od 4 godine. Partnersko vijeće predstavlja savjetodavno tijelo na razini Međimurske županije s ciljem poticanja razvoja Međimurske županije, predlaganja razvojnih projekata županu, sudjelovanja u izradi i praćenju strateških dokumenata namijenjenih razvoju i davanja smjernica pri izradi županijske razvojne strategije. Aktualno Partnersko vijeće Međimurske županije sastoji se od 30 članova predstavnika civilnog, privatnog i javnog sektora. Konstituirajuća sjednica održana je 18. rujna 2014. godina na kojoj je za predsjednicu izabrana gđa Mirjana Pintar koja je tu dužnost obnašala i u prethodnom sazivu.

REDEA je u razdoblju do prve radionice za izradu ŽRS do 2020. održane **28. svibnja 2014. godine** pripremila osnovnu analizu, koju su radne skupine na radionici komentirale, zatim identificirale i rangirale razvojne probleme i izradile nacrt SWOT analize. Do druge radionice održane **24. rujna 2014. godine** SWOT analize su upotpunjene i usklađene s osnovnom analizom te je izrađen prijedlog strateških ciljeva i prioriteta. Radne skupine su na radionici raspravljale o viziji Međimurske županije do 2020. godine, zatim o strateškim ciljevima i prioritetima te su dale prijedloge mjera koje će REDEA razraditi za treću radionicu koja će se održati do kraja godine.

Prilog ovoj informaciji čini SWOT analiza za područje gospodarstva, ruralnog razvoja, društvenih djelatnosti i civilnog društva te okoliša, prostora i infrastrukture.

Za REDEA-u d.o.o.

Sandra Polanec Marinović, direktorica

REDEA

REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA
MEĐIMURJE D.O.O.
B. J. Jelačića 22, 40000 Čakovec

SWOT ANALIZA - GOSPODARSTVO

<p>SNAGE</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručna radna snaga, izražena radna etika, poduzetnost, spremnost na usavršavanje i prihvaćanje novih tehnologija; • snažna i dugogodišnja tradicija poduzetništva i obrtništva; • veliki broj uspješnih, izvozno orijentiranih tvrtki u prerađivačkoj industriji; • pozitivan imidž MŽ kao prosperitetne županije, razvijenog poduzetništva i visoke kvalitete života; • visoka konkurentnosti županije u odnosu na druge županije RH (MŽ je rangirana među 4 najkonkurentnije županije u RH 2010. i 2014.); • prisutnost stranih poduzeća u prerađivačkoj industriji kao važan čimbenik privlačenja izravnih stranih ulaganja (FDI), ali i ukupnog gospodarskog razvoja ; • Centar znanja Međimurske županije kao okosnica sinergije obrazovnog sektora, gospodarstva i potpornih institucija poduzetništvu; • izrazito aktivne poslovne zone (Prelog, Čakovec, Sveti Martin na Muri, Donji Kraljevec); • iskusne potporne institucije koje svojom ekspertizom potpomažu razvoj MSP; • proaktivna i efikasna regionalna samouprava i jedinice lokalne samouprave u području razvoja gospodarstva i razvoju investicijskog okruženja 	<p>SLABOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepovoljna gospodarska struktura – značajan udio radno-intenzivnih djelatnosti; • nedovoljna zastupljenost poduzeća s proizvodima visoke dodane vrijednosti; • premali pojedinačni proizvodni kapaciteti poduzeća koju ne mogu zadovoljiti potražnju; • nesklonost poduzetnika suradnji i zajedničkim nastupima na međunarodnom tržištu; • nema međusektorske suradnje poduzetnika; • nedovoljna zainteresiranost mladih za pojedinim zanimanjima za koje postoji potreba u gospodarstvu (lakirer, zavirivač); • nedovoljna suradnja gospodarstva s visoko obrazovnim institucijama na području istraživanja i razvoja proizvoda ; • kontinuirano smanjenje broja obrta; • niska razina prosječne neto plaće zaposlenih kod poduzetnika u odnosu na RH; • nedovoljna promocija međimorskog gospodarstva; • veliki broj malih gospodarskih zona nije u funkciji ili imaju minimalnu gospodarsku aktivnost; • nizak koeficijent izgrađenosti u poslovnim zonama
<p>PRIJEDNE</p> <ul style="list-style-type: none"> • geostrateški položaj Međimurja; • rast novih industrijskih sektora koji otvaraju priliku za privlačenje ulagača; • olakšan pristup tržištu Europske unije nakon pristupanja RH u članstvo; • otvaranje novih tržišnih segmenata više dodane vrijednosti u tekstilnoj industriji; • dostupnost strukturnih fondova i novih programa Unije kao izvora financiranja projekata iz područja gospodarstva. 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepovoljna opća gospodarska situacija koja ima implikacije na rast nezaposlenosti, rezultate poslovanja u gospodarstvu, pad platežne moći i sl.; • odljev stručne i kvalitetne radne snage; • konkurencija u radno-intenzivnim industrijama (iz drugih zemalja članica EU, zemalja bivše Jugoslavije, Turske i dalekoistočnih zemalja); • niža cijena rada u susjednim zemljama (Mađarska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Rumunjska); • nedovoljna usklađenost obrazovnog sektora s potrebama gospodarstva; • smanjeni potencijal izvora financiranja MSP (smanjen intenzitet potpora prema Karti regionalnih potpora sukladno aktualnoj NUTS II klasifikaciji); • brz razvoj tehnologije koja zahtjeva stalna i visoka ulaganja; • konkurencija drugih regija kao investicijskih lokacija

SWOT ANALIZA - RURALNI RAZVOJ

<p>SNAGE</p> <ul style="list-style-type: none"> • visoka razina primijenjene tehnologije u pojedinim granama poljoprivredne proizvodnje – rastuća specijalizacija u pojedinim granama; • pozitivna percepcija međimurskih poljoprivrednih proizvoda • bogata nematerijalna kulturna baština; • usmjerenost na razvoj turizma (strateška razina); • gostoljubivost stanovništva; • razvijena rekreacijska i sportska ponuda 	<p>SLABOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedovoljno stručnog znanja i niska razina obrazovanja ljudi koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom i turizmom; • nedostatni razvoj i zaštita autohtonih poljoprivrednih proizvoda; • nedovoljno uvođenje inovacijskih poljoprivrednih tehnologija; • nedostatak kratkih nabavnih lanaca (prodaja lokalno proizvedenih proizvoda na lokalnom tržištu) te proizvođačkih grupa uslijed nedostatka inicijative od strane svih dionika; • neprikladnost poslovanja EU standardima; • manjak skladišnih kapaciteta; • nedovoljna prepoznatljivost Međimurske županije kao turističke destinacije; • neiskorištenost postojećih smještajnih kapaciteta u turizmu; • devastirana graditeljska baština; • nedostatna financijska sredstva za investicije u turističku infrastrukturu; • nedovoljno sustavan pristup razvoju turizma (JLS i individualno); • neiskorištenost kulturnih potencijala u turističke svrhe;
<p>PRILIKE</p> <ul style="list-style-type: none"> • potražnja za novim kulturama u poljoprivrednoj proizvodnji; • potražnja za novim turističkim proizvodima - svjetski turistički trendovi (zdravlje, aktivni turizam, enogastromija); • faktor 'novine', tj. pozicija nove destinacije; • dostupnost strukturnih kao izvora financiranja projekata iz područja poljoprivrede i turizma. 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustrujenost zemljišta onemogućava konkurentnu poljoprivrednu proizvodnju; • jaka konkurencija stranih tržišta; • nepoticaian institucionalan okvir za ulaganje i poslovanje; • nacionalna politika usmjerena je na naglašavanje imidža Hrvatske kao obalne i morske zemlje; • niska kupovna moć i slabiji interes domaćeg tržišta;

SWOT ANALIZA - DRUŠTVENE DJELATNOSTI I CIVILNO DRUŠTVO

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ● dobra pokrivenost mrežom osnovnih i srednjih škola; ● razvoju Međimurskog veleučilišta u Čakovcu - MEV (otvaranje novih preddiplomskih i diplomskih studija); ● dobra izgrađenost sportske infrastrukture te veliki potencijal sportsko – rekreacijskih programa; ● dobra pokrivenost primarnom zdravstvenom zaštitom; ● dobra povezanost i obnovljena infrastruktura zdravstvenih ustanova (ŽBČ, ZZIZ, Zavod za hitnu medicinu); ● programi promocije zdravlja i prevencije bolesti; ● velik broj i raznolikost organizacija civilnog društva te sve veća važnost njihovog djelovanja; ● bogata materijalna i nematerijalna kulturna baština 	<ul style="list-style-type: none"> ● ne postoji sustav pred-financiranja/sustavnog pred-financiranja projekata; ● nedovoljna međusektorska i multidisciplinarna suradnja (zdravstvo – obrazovanje – sport – civilno društvo); ● nezaposlenost mladih osoba; ● nezaposlenost osoba starije dobi; ● velik broj osoba s nezavršenom osnovnom školom uz istovremeno mali broj osoba s visokom stručnom spremom; ● nepovoljna obrazovna struktura nezaposlenih osoba; ● neodgovarajuće sustavno stipendiranje u skladu s potrebama tržišta rada; ● nedovoljna svijest o važnosti cjeloživotnog obrazovanja, programi cjeloživotnog učenja se ne prate sustavno; ● nedostatak stručnih suradnika u predškolskim ustanovama te poteškoće u nabavi opreme (didaktički materijali); ● nepostojanje institucionalnog i izvaninstitucionalnog zbrinjavanja rizičnih skupina te nedostatak sustavnog rješenja za osobe koje izlaze iz domene socijalne skrbi (domovi, maloljetnici, osobe starije od 21 god., psihički oboljele osobe); ● nedostatak učinkovitog rješavanja socijalnih i gospodarskih problema socijalno ugroženih skupina osobito Roma kao nedovoljno integrirane manjine; ● nedovoljna osviještenost roditelja romske nacionalne manjine o važnosti obrazovanja njih samih, a posebno njihove djece; ● slaba organizacija palijativne skrbi; ● nedovoljno sudjelovanje stanovništva u programima prevencije i zdravstvene zaštite; ● nedovoljna prihvaćenost sporta i rekreacije kao zdravog načina života; ● nema strategije razvoja kulture; ● nema adekvatne infrastrukture za suvremenu i novomedijsku umjetnost; ● nedostatak stručnog kadra u udrugama, a time ni znanja o osnovama funkcioniranja i upravljanja udrugama; ● nedovoljna suradnja i nedostatak umrežavanja udruga s udrugama i ostalim institucijama na EU razini; ● nepostojanje adekvatnog prostora za djelovanje udruga (posebno udruga mladih i udruga u kulturi); ● netransparentan i neučinkovit sustav financiranja udruga od strane JL(R)S-ova; ● nepostojanje sveobuhvatne baze inicijativa, projekata i programa u MŽ koja bi omogućila učinkovitu koordinaciju.
<p>PRIJEDLOGI</p> <ul style="list-style-type: none"> ● blizina visokoškolskih obrazovnih centara (Varaždin, Zagreb, Maribor, Ljubljana); ● povećana dostupnost programa mobilnosti posebno za obrazovni sektor (od predškolskog do visokoškolskog obrazovanja i obrazovanja odraslih); ● mogućnosti korištenja novih tehnologija u svim područjima (posebno u obrazovanju i kulturi); ● umrežavanje obrazovnih institucija na razini EU; ● dostupnost strukturnih fondova i novih programa Unije kao izvora financiranja projekata iz područja društvenih djelatnosti te projekata udruga civilnog društva. 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● starenje stanovništva – nepovoljna demografska struktura stanovništva ● odlazak visokoobrazovanih kadrova u području zdravstva u veće klinike (Zagreb, EU); ● prevelika centralizacija te nemogućnosti novih zapošljavanja u svim područjima; ● nefleksibilni obrazovni programi neusklađeni s potrebama tržišta rada; ● nedostatak stručnih suradnika u obrazovnom sustavu (OŠ, SŠ; ● poteškoće u nabavi opreme (kabineti, didaktički materijal); ● manjak stručnjaka preventivne medicine i djelatnika u timu ZZIZ; ● velika opterećenost i nedostatak opreme u zdravstvu te problem njezine modernizacije, održavanja i amortizacije;

- smanjenje proračuna JLS-ovima i institucijama kao posljedica gospodarskih kretanja što dovodi do smanjenog financiranja udruuga civilnog društva.

SWOT ANALIZA - OKOLIŠ, PROSTOR I INFRASTRUKTURA

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ● izgrađenost komunalne infrastrukture – mogućnost priključenja u cijelom Međimurju iznad 90%; ● visoka kvaliteta života povezana s visokom infrastrukturnom opremljenošću; ● komunalna uređenost; ● organizirani sustav gospodarenja otpadom u odnosu na RH – organizirani odvoz, selekcija, skladištenje, zbrinjavanje i uporaba – pozitivan utjecaj na zaštitu okoliša (tlo, podzemne vode) i energetske učinkovitost; ● kvaliteta rada javnih poduzeća i ustanova iz područja zaštite okoliša, prostora i infrastrukture (vezano uz održavanje i izgradnju sustava, edukaciju stanovništva...); ● široka upotreba novih tehnologija i upotreba širokopoljnog interneta u radu javnih institucija i organizacija civilnog društva 	<ul style="list-style-type: none"> ● neiskorištenost postojeće infrastrukture (prikjuči za vodu, plin, odvodnju ostaju neiskorišteni iako postoje kapaciteti); ● nema učinkovitog sustava izgradnje i održavanja nasipa za zaštitu od poplava; ● korištenje vodotoka kao otvorenih kanala za ispuštanje otpadnih voda iz naselja, stočnih farmi, ispiranje poljoprivrednih strojeva i sl.; ● nema sustavnog praćenja kakvoće tla, zraka te voda na površini i podzemnih voda na području županije; ● prekomjerna i nekontrolirana uporaba kemijskih sredstava u poljoprivredi štetno utječe na kvalitetu tla; ● nema zaobilaznica i čvorova koji bi regulirali tranzitni promet što umanjuje kvalitetu zraka i sigurnost u prometu (dijelom jesu u prostornom planu); ● nema odgovarajuće uređenih biciklističkih staza; ● neodgovarajući sustav javnog prijevoza stanovništva; ● nema Plana upravljanja zaštićenim područjima prirode; ● negativan utjecaj okrupnjavanja i prenamjene zemljišta na području Regionalnog parka Mura-Drava na bioraznolikost;
PRIJLIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ● mogućnost korištenja geotermalnih voda; ● bogatstvo prirodnih resursa kao OIE (podzemne vode); ● zakonska regulativa – provođenje edukacije o korištenju kemijskih / zaštitnih sredstava u svrhu zaštite okoliša; ● Regionalni park Mura-Drava –prilika za poboljšanje stanja u prostoru; ● globalni trend jačanja svijesti o važnosti zaštite prirode i okoliša; ● postojanje direktiva i agenda za poticanje sve većeg udjela energije iz obnovljivih izvora; ● dostupnost strukturnih fondova i novih programa Unije kao izvora financiranja projekata iz područja zaštite okoliša i prirode te izgradnje infrastrukture. 	<ul style="list-style-type: none"> ● nepovoljna gospodarska situacija – pad platežne moći (korisnici se ne prikjuču na komunalnu infrastrukturu); ● klimatske promjene – sve češća olujna nevremena praćena jakim vjetrovom, opasnost od poplave i klizanja tla; ● neadekvatna povezanost autoceste s međunarodnim prometom; ● zanemarivanje željezničkih koridora koji prolaze područjem županije te nedovoljne investicije u željezničku infrastrukturu; ● sigurnost u prometu – neoznačeni pružni prijelazi (nadležnost državnih poduzeća); ● neizvedena oborinska odvodnja s prometnica (državna cesta) u blizini vodocrpilišta – mogućnost zagađenja; ● neprovođenje mjera sankcioniranja zagađivača okoliša; ● nedovoljan interes privatnih vlasnika šuma za odgovarajuće upravljanje

